

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru
Cercetare și Dezvoltare _____

” ” _____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

” ” _____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

pentru etapa 2023

**privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020-2023)**

**Proiectul: „Abordări previzionale a sporirii calității competențelor în
învățământul superior agrar în baza parteneriatului cu mediul de afaceri”**

Cifrul proiectului 20.80009.0807.41

Prioritatea Strategică IV „Provocări societale”

Rector U.T.M.
(numele, prenumele)

dr. hab. Viorel BOSTAN

Consiliul științific UTM
(numele, prenumele)

dr. hab. Vasile TRONCIU

Conducătorul proiectului
(numele, prenumele)

Dr. Veronica PRISĂCARU

Chișinău 2024

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2023 conform proiectului depus la concurs
2. Obiectivele etapei 2023
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023
4. Acțiunile realizate
5. Rezultatele obținute
6. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului
7. Colaborare la nivel național și internațional în cadrul implementării proiectului
8. Dificultățile în realizarea proiectului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)
9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații
10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice
11. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media
12. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2023 de membrii echipei proiectului
13. Concluzii

Anexe:

- Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023
- Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2023
- Componența echipei proiectului conform contractului de finanțare 2023

1. Scopul etapei 2023 conform proiectului depus la concurs: *Definitivarea și promovarea rezultatelor cercetării și a instrumentelor utilizate.*

2. Obiectivele etapei 2023:

- Generalizarea și sistematizarea bunelor practici aplicate la nivel internațional, precum și a acțiunilor aferente aplicării metodologiei STED de către echipa de cercetare;
- Continuarea activității centrelor de cercetare și inovare create; sistematizarea rezultatelor activității acestora, identificarea punctelor forte și slabe și formularea recomandărilor de raționalizare a activității pe viitor;
- Diseminarea rezultatelor obținute în procesul de organizare a centrelor de cercetare și inovare și de aplicare a metodologiei STED de către echipa de cercetare.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2023

- Sistematizarea, generalizarea informațiilor acumulate pe parcursul cercetării; elaborarea raportului final în vederea relevării aspectelor aplicative ale metodei STED și oportunităților de utilizare a acesteia în calitate de instrument de racordare optimă a ofertei educaționale la necesitățile pieței muncii;
- Elaborarea și prezentarea în cadrul unor forumuri științifice a trei articole științifice în vederea expunerii experienței de aplicare a metodei STED și de organizare a centrelor de cercetare și inovare;
- Elaborarea și publicarea unui ghid de implementare a centrelor de cercetare și inovare;
- Elaborarea și publicarea unei monografii colective cu tema: „Aplicarea metodologiei STED în vederea armonizării performanței învățământului superior agrar la necesitățile pieței muncii. Cazul Republicii Moldova”;
- Generalizarea rezultatelor funcționării centrelor de cercetare și inovare. Analiza acestora, prin prisma reușitelor și nereușitelor, cu participarea activă a membrilor centrelor;
- Organizarea a două ateliere de lucru cu participarea reprezentanților mediului academic (inclusiv studenților), mediului de afaceri, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Muncii și Protecției Sociale în vederea prezentării rezultatelor activităților desfășurate, a ghidului și monografiei elaborate, precum și a promovării rezultatelor aplicării metodei STED și a valențelor acesteia pentru beneficiarii potențiali.

4. Acțiunile realizate

A fost efectuat un studiu de sinteză a publicațiilor științifice și științifico-practice cu privire la aplicarea metodologiei STED.

A fost actualizată analiza sectorului producției vegetale și animaliere în Republica Moldova fiind cuprinsă perioada 2016-2022 în vederea stabilirii tendințelor sectoarelor ca repere pentru determinarea necesarului de competențe pentru viitorii manageri și specialiști.

A fost realizat un sondaj de opinie al reprezentanților sectoarelor producției vegetale și animaliere pe un eșantion de 222 persoane prin metoda anchetării, având ca obiective:

- a) evaluarea calității programelor de studii de licență cu profil agrar;
- b) anticiparea competențelor necesare pe un orizont mediu de timp, identificarea programelor noi de formare profesională inițială spre a fi inițiate;
- c) cuantificarea contribuției profesionalismului managerilor în activitatea performantă a întreprinderilor.

A fost evaluată oferta educațională a învățământului superior pentru sectorul producției vegetale și animaliere.

A fost realizată previzionarea necesarului de competențe pe termen mediu pentru programele de studii de licență cu profil agrar.

A fost definitivat conținutul monografiei colective „Aplicarea metodologiei STED în vederea armonizării performanței învățământului superior agrar la necesitățile pieței muncii. Cazul Republicii Moldova”.

A continuat activitatea centrelor de cercetare și inovare create în anul 2022, în cadrul cărora, cu participarea activă a cadrelor științifico-didactice ale departamentelor de profil și a studenților, au fost efectuate cercetări pe 9 teme: 3 în domeniul producției vegetale și 6 în domeniul producției animaliere.

A fost generalizată experiența de funcționare a centrelor de cercetare și inovare și definitivat conținutul ghidului de organizare a centrelor de cercetare și inovare.

În baza experienței acumulate în activitățile de cercetare realizate de către echipa de cercetare și cadrele științifico-didactice care au aderat la aceste activități prin intermediul centrelor de cercetare și inovare create, au fost generalizate informații pentru 5 articole științifice.

Au fost realizate două ateliere de lucru: primul cu participarea reprezentanților mediului academic (inclusiv studenților) în vederea expunerii rezultatelor activităților realizate în proiect, a conținutului ghidului de organizare a centrelor de cercetare și inovare și monografiei colective, și al doilea cu participarea reprezentanților mediului academic, reprezentanților Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și ai Camerei de Comerț și Industrie în vederea promovării rezultatelor aplicării metodei STED, precum și a valențelor acesteia pentru beneficiarii potențiali.

Rezultatele cercetărilor au fost prezentate în cadrul următoarelor forumuri științifice:

- Simpozion științific internațional „Tendințe moderne în învățământul superior agricol” (Chișinău, UTM, 5-6 octombrie 2023);
- Conferință științifică internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale” (Chișinău, USM, 6-7 octombrie 2023);
- Conferință științifică internațională „Provocări și strategii pentru dezvoltarea durabilă în fața schimbărilor climatice” (Timișoara, Academia Română – Filiala Timișoara, Centrul de Cercetare pentru Dezvoltarea Rurală Durabilă a României, 19-20 octombrie 2023);
- Conferință științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare (Chișinău, USM, 9-10 noiembrie 2023).

5. Rezultatele obținute

Studiul de sinteză al publicațiilor științifice și științifico-practice cu privire la aplicarea metodologiei STED a permis de a formula următoarele raționamente: identificarea unor instrumente

relevante de racordare optimă a competențelor la solicitările flexibile ale pieței muncii reprezintă astăzi o prioritate în intenția de a raționaliza continuu procesul de formare profesională și a gestiona cât mai eficient mijloacele alocate. Metodologia STED (Skills for Trade and Economic Development) activ promovată de Organizația Internațională a Muncii, se prezintă în acest sens ca un mijloc relevant și eficace de adaptare a ofertei educaționale la cererea impusă de piața muncii. O componentă indispensabilă a metodologiei STED este anticiparea competențelor prin cooperare cu reprezentanții sectoarelor. Esența aplicativă a anticipării competențelor este redată prin elementele-cheie ale sale, și anume: datele, metodele și instrumentele aplicate, capacitatea analitică și instituțiile antrenate.

În pofida dificultăților subiective și obiective, dar și a consumului mare de muncă solicitat de metodologia STED, aceasta vine cu contribuții esențiale în raționalizarea banului public investit în educație, sporirea calității ofertei educaționale a instituțiilor de învățământ profesional, susținerea informațională a politicilor promovate de stat, creșterea performanței sectoarelor etc., fiind constatate și implicații semnificative în atingerea obiectivelor dezvoltării durabile: 1,2,3,4,5,8,9,12,16,17.

Prin sinteza datelor analizei indicatorilor generalizatori ai producției agricole (valoarea producției globale agricole, valoarea producției vegetale și animaliere), putem afirma despre prezența unor tendințe mai stabile de creștere în producția animalieră, în timp ce producția vegetală se impune prin tendințe fluctuante. Tot odată, deducem asupra instabilității în mărirea contribuției agriculturii, silviculturii și pescuitului în creșterea economică a statului. Implicit, se impune necesitatea centrării eforturilor spre o prospectare mai riguroasă a oportunităților de a valorifica piețele externe ca factor de dezvoltare a sectoarelor producției vegetale și animaliere.

Evaluarea cadrului organizatoric al producției agricole în Republica Moldova a permis de a identifica ascensiunea numărului de întreprinderi cu genul de activitate „agricultură, silvicultură și pescuit” în perioada 2015-2022. În același timp, incursiunea în situația economico-financiară a întreprinderilor respective a scos în evidență absența unor tendințe stabile în evoluția veniturilor din vânzări, dar și o reducere drastică a acestora în anul 2022. Rezultatul financiar până la impozitare se impune prin aceleași caracteristici evolutive, anul 2020 soldându-se cu pierderi totale în sumă de peste 130 milioane lei. Fiind constatată existența unui număr considerabil de întreprinderi nerentabile în toată perioada analizată, deducem, în primul rând, asupra deficiențelor în managementul activităților agricole, factor considerat de specialiști și cercetători de o importanță majoră în asigurarea prosperității afacerilor.

Prin generalizarea rezultatelor analizei economice a sectorului producției vegetale constatăm următoarele: reducerea suprafețelor ocupate de culturi cu valoare înaltă denotă atenția insuficientă potențialului acestor culturi de a asigura performanța în sector, iar absența unor tendințe stabile de creștere a productivității culturilor vegetale dovedește incapacitatea sectorului de a asigura o activitate eficientă, aptă să garanteze dezvoltarea durabilă a acestuia.

Prin generalizarea rezultatelor analizei economice a sectorului producției animaliere, deducem: în pofida modelării unei tendințe de creștere a numărului de animale pe principale categorii începând cu anul 2012, nivelul atins în anul 2022 este mult mai redus comparativ cu cel examinat în anul de referință – 1982. Astfel putem aprecia ca insuficient de eficace măsurile întreprinse de factorii de decizie privind susținerea sectorului, cât și existența în continuare a

problemelor care demotivează producătorii agricoli să se ocupe cu creșterea animalelor, așa ca: valoarea înaltă a furajelor, prețurile reduse pe piața internă la produsele animaliere, competiția acută cu produsele importate etc., aceste probleme fiind pe larg recunoscute și discutate în mediul public. Productivitatea redusă a animalelor agricole reprezintă o dovadă elocventă a incapacității producătorilor agricoli autohtoni de a aplica tehnologii intensive de creștere, capabile să asigure un randament mai înalt al producției animaliere. Indiferent de factorii care generează această incapacitate (aceștia fiind atât de natură obiectivă, cât și subiectivă), este certă necesitatea de a acorda o atenție sporită problemelor cu care se confruntă sectorul, miza fiind nu doar prosperitatea și sustenabilitatea economică a afacerilor, dar și securitatea alimentară a Republicii Moldova. Ultimul raționament este susținut și prin tendințele de reducere a numărului de animale în gospodăriile casnice ale populației.

În rezultatul evaluării motivelor eficienței reduse a producției vegetale și animaliere, au fost identificați o serie de factori de natură subiectivă care ar putea fi excluși sau cel puțin le-ar putea fi diminuată influența prin formarea unor competențe adecvate la viitorii specialiști, și anume: factorii tehnologici, factorii manageriali și factorii de marketing.

Prin generalizarea tendințelor în evoluția cantitativă a ofertei educaționale a învățământului superior în domeniile generale de studii „Științe agricole” și „Medicină veterinară” în perioada 2017-2022, putem aprecia pozitiv următoarele aspecte: menținerea acelorași ritmuri de creștere a numărului de studenți în domeniul general de studii „Științe agricole” ca și a numărului total de studenți din învățământul superior; ascensiunea numărului de absolvenți ai domeniului general de studii „Științe agricole” în anii 2021 și 2022; creșterea în dinamică a numărului de absolvenți ai domeniului general de studii „Medicină veterinară”. Tot odată, se apreciază negativ reducerea continuă a numărului de studenți ai domeniului general de studii „Medicină veterinară”, fapt ce, pe termen mediu, va afecta numărul de absolvenți ai domeniului dat. De asemenea, prin examinarea datelor privind solicitarea specialiștilor de către sectorul producției vegetale și animaliere, deducem că există neconcordanțe între numărul de specialiști pregătiți de către instituția de învățământ și numărul celor care se integrează în câmpul muncii, fapt ce generează cerere nesatisfăcută de specialiști în sectoarele aferente.

În pofida recunoașterii tot mai pe larg a importanței părților interesate (stakeholderilor) în asigurarea calității programelor de studii cu profil agrar, implicarea acestora în activitățile educaționale are un caracter sporadic, neregulat. Nivelul redus, precum și calitatea scăzută a cooperării cu părțile interesate se datorează în mare măsură nerespectării de către instituție a principiilor implicării autentice a părților interesate.

Evaluarea opiniei beneficiarilor direcți ai ofertei educaționale cu profil agrar a permis de a conchide că, chiar dacă calificativele oferite de respondenți sunt la un nivel acceptabil și se constată o ascendență a acestora în dinamică, este necesar de a amplifica eforturile corpului științifico-didactic în vederea remedierii următoarelor aspecte aferente calității procesului educațional și științific: racordarea continuă a conținutului de studiu la tendințele din domeniile aferente și, respectiv, exigențele pieței muncii; punerea unui accent sporit pe formarea competențelor practice la studenți; organizarea la un nivel calitativ mai înalt a activităților de cercetare prin parteneriat cu studenții și reprezentanții mediului de afaceri. Implicit, în calitate de instrumente indispensabile în atingerea obiectivelor evidențiate mai sus, se recomandă antrenarea

mai activă a studenților și reprezentanților mediului de afaceri în activitățile aferente sporirii calității programelor, transformarea acestora în actori activi ai procesului educațional și științific.

Evaluarea opiniei reprezentanților mediului de afaceri cu privire la cele mai importante competențe care trebuie dezvoltate pe viitor a permis de a identifica o serie de competențe profesionale și transversale, după cum urmează:

a) *competențe profesionale*: aplicarea tehnologiilor moderne; abordarea corectă a proceselor tehnologice; aplicarea instrumentelor digitale în activitate; managementul riscurilor; managementul proiectelor; managementul financiar al afacerilor; managementul promovării și desfacerii produselor;

b) *competențe transversale*: competențe de comunicare; competențe de lucru în echipă; organizare personală și disciplină; creativitate, inovativitate în abordarea problemelor; deschidere pentru nou; flexibilitate în gândire; leadership; competențe lingvistice.

Opiniile respondenților cu privire la programele noi care trebuie inițiate se îmbină logic cu raționamentele formulate de ei cu privire la competențele necesare în viitor. Astfel, competențele profesionale menționate de ambele grupe de respondenți de aplicare a tehnologiilor moderne, abordare corectă a proceselor tehnologice se regăsesc și în propunerile acestora de a iniția programe noi ca: agricultura ecologică, agricultura conservativă, ingineria în zootehnie, ecozoologia. Competențele de management financiar al afacerilor și management al riscurilor evidențiate de respondenți le-au insuflat ideea de a propune programe noi de formare inițială, ca contabilitatea în agricultură și managementul riscurilor în agricultură. Fiind accentuată necesitatea competenței profesionale de management al promovării și desfacerii, a fost propus programul de marketing agricol, iar competența profesională de management al riscurilor a stat la baza sugestiei de a iniția un program de formare inițială de management al riscurilor în agricultură. De remarcat că și competența de aplicare a instrumentelor digitale în activitate se regăsește în propunerea programelor de tehnologii IT în agricultură/ software agricol.

Prin generalizarea rezultatelor evaluării opiniilor beneficiarilor programelor de studii de licență cu profil agrar, dar și a constatărilor făcute de echipa de cercetare cu privire la abordările inovative de natură tehnologică și digitală necesare de a fi operate în programe, deducem semnificația intervențiilor calitative în programele de studii, astfel fiind asigurate premisele pentru un transfer eficient al performanței pregătirii profesionale în performanțe reale ale sectoarelor. Argumentarea ultimului raționament este susținută și prin rezultatele obținute în cadrul evaluării opiniei respondenților cu privire la contribuția profesionalismului managerului în obținerea profitului de către întreprinderi care denotă următoarele: din 222 respondenți, 109 consideră că profitul întreprinderii depinde în totalitate (în măsura de 100%) de profesionalismul managerului, iar mărimea medie a contribuției profesionalismului managerului în obținerea profitului de către întreprinderi în percepția respondenților a fost estimată la nivelul de 88%.

Activitatea centrelor de cercetare și inovare s-a axat pe 9 teme de cercetare după cum urmează:

- în cadrul centrului de cercetare în producția vegetală „Agrogenația”: *Pretabilitatea cultivării noilor hibrizi de porumb (Zea mays indentata) în condițiile agroclimaterice a zonei de nord a Republicii Moldova; Influența elementelor tehnologice asupra producției de cartof în*

condițiile unității agricole SRL Alimer-Agro; Variația unor indici ai agrieosistemului de porumb sub influența factorilor climatici și agrofitehnici;

- în cadrul centrului de cercetare în producția animalieră: *Particularitățile de alimentație a tineretului suin în perioada de creștere la SC „AGROSEMINVEST” SRL; Perfectionarea bazei furajere și alimentația suinelor în condițiile societate SRL „GARANT-AGRO”; Trasabilitatea cărnii de porc la ferma ÎI „Secrieru Aliona”; Controlul calității și inofensivității căpșunilor în cadrul GȚ „Dragalin Mihala-Marin”; Aprecierea indicilor de calitate a peștelui congelat în cadrul ÎCS Metro Cash&Carry Moldova SRL, Chișinău; Monitorizarea riscurilor în cadrul SRL "Rai Plai Avicola".*

Rezultatele integrale ale activității centrelor de cercetare și inovare în perioada 2022-2023 s-au materializat în 13 teze de licență susținute de către membrii centrelor.

A fost obținut un act de implementare de la întreprinderea *Alimer-Agro SRL* pentru implementarea unor abordări tehnologice inovative în cultivarea cartofului fapt ce a permis sporirea rentabilității cu 150%.

6. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Impactul științific al rezultatelor obținute în cadrul proiectului constă în:

- prin definitivarea cadrului conceptual și procedural al metodologiei STED s-au creat premisele necesare pentru a valorifica acest instrument în racordarea competențelor la necesitățile pieței muncii în intenția de a spori continuu calitatea prestației educaționale în raport cu necesitățile sectoarelor;

- prin definitivarea cadrului conceptual și procedural al centrelor de cercetare și inovare s-a creat posibilitatea de utiliza centrele respective în calitate de mijloc de îmbunătățire a competențelor de cercetare și inovare a studenților și de asigurare a conexiunii între procesul de formare profesională și mediul de afaceri.

Impactul economic al rezultatelor obținute în cadrul proiectului constă în:

- crearea premiselor pentru creșterea performanței economice a întreprinderilor agricole ca urmare a îmbunătățirii competențelor viitorilor manageri și specialiști;

- sporirea indicatorilor economici ai întreprinderilor care au servit ca baze ale cercetărilor efectuate în cadrul centrelor de cercetare și inovare.

Impactul social al rezultatelor obținute în cadrul proiectului rezultă din cel economic și poate fi argumentat prin crearea oportunităților de creștere a bunăstării angajaților întreprinderilor ca urmare a creșterii performanței economice a acestora.

7. Colaborare la nivel național și internațional în cadrul implementării proiectului

Cercetările realizate în cadrul centrelor de cercetare și inovare s-au efectuat prin colaborare cu întreprinderile:

- Centrul de Testare a Soiurilor de Plante Visoca, raionul Soroca în colaborare cu Institutul de Fitotehnie Porumbeni
- SRL "Alimer-Agro", satul Tudora, raionul Ștefan-Vodă
- RL "Agro Teh Nunu" localitatea Cărpineni, raionul Hîncești
- SC„AGROSEMINVEST” SRL
- SRL „GARANT-AGRO”
- ÎI „Secieru Aliona”
- GȚ „Dragalin Mihala-Marin”
- Metro Cash&Carry Moldova SRL, Chișinău
- SRL "Rai Plai Avicola"

8. Dificultățile în realizarea proiectului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

În legătură cu procesarea îndelungată a materialelor conferințelor științifice în vederea editării de către organizatori, 3 articole prezentate la foruri științifice sunt încă în faza de editare.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

Monografii

monografii naționale

PRISĂCARU, V., ȘEVCIUC, T., BEJENAR, A. Aplicarea metodologiei STED în vederea armonizării performanței învățământului superior agrar la necesitățile pieței muncii. Cazul Republicii Moldova. Chișinău: Print Caro, 2023. 200 p. ISBN 978-9975-175-94-4. (9,6 c.a.)

Articole în reviste științifice

în alte reviste naționale

PRISĂCARU V. Rationalizing the role of the university as an actor of the agricultural innovation ecosystem. In: Studia Universitatis Moldaviae, Seria Științe Economice și ale Comunicării. Vol. 02 (11), 2024. *În ediție (0,6 c.a.)*

Articole în materialele ale conferințelor științifice

în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

PRISĂCARU, V., CARADJA, A. Modeling the relationship between the performance of agricultural vocational education and the sustainable development of the rural environment. *Challenges and strategies for sustainable development facing the climate change*. Proceedings of the 1st International Conference, Timisoara, 2023. *În ediție. (0,7 c.a.)*

în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

PRISACARU, V. Centrul ce cercetare și inovare ca factor al performanței educației profesionale. *Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale*. Materialele Conferinței Științifice internaționale. Chișinău, USM, 2023. În ediție. (0,44 c.a.)

Teze ale conferințelor științifice

în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

BĂCEAN, I. Influence of soil erosion on the agocenosis harvest of autumn wheat. *Modern trends in the agricultural higher education*. International Scientific Symposium. Book of abstracts. Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău 2023, p. 15.

BIVOL, L., CAISÎN, L., ANDREEV, C. Traceability of pork products. *Modern trends in the agricultural higher education*. International Scientific Symposium. Book of abstracts. Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău 2023, p. 110.

Lucrări științifico-metodice și didactice

alte lucrări științifico-metodice și didactice

PRISACARU, V., ȘEVCIUC, T. Ghid de organizare a centrului de cercetare și inovare. Chișinău: Print Caro, 2023. 23 p. ISBN 978-9975-175-25-8. (1,3 c.a.)

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

-

11. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media

-

12. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2023 de membrii echipei proiectului (opțional)

-

13. Concluzii

Activitățile realizate în anul 2023 au fost conforme planului anual și au permis atingerea obiectivelor trasate, precum și obținerea rezultatelor scontate.

Rezultatele obținute, la rândul său, sunt relevante pentru implementarea în instituțiile de învățământ superior de orice profil.

Instrumentele de cercetare utilizate de echipa de cercetare în acest sens pot fi, de asemenea, preluate de către actorii ai formării profesionale în oricare alt domeniu în vederea asigurării unei concordanțe optime a competențelor oferite viitorilor manageri și specialiști cu necesitățile sectoarelor.

Conducătorul de proiect / (Prisăcaru Veronica)

Data: 11.01.24

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023
„Abordări previzionale a sporirii calității competențelor în învățământul superior agrar în bază
parteneriatului cu mediul de afaceri”
Cifrul proiectului NR.20.80009.0807.41

Pentru anul 2023

Scopul etapei anuale a proiectului de cercetare „Abordări previzionale a sporirii calității competențelor în învățământul superior agrar în bază parteneriatului cu mediul de afaceri” cu cifrul nr.20.80009.0807.41 a constat în definitivarea și promovarea rezultatelor cercetării și a instrumentelor utilizate. În acest sens, în strictă conformitate cu obiectivele preconizate, au fost realizate o serie de activități, fiind obținute următoarele rezultate:

a) a fost elaborată și publicată monografia cu titlul „Aplicarea metodologiei STED în vederea armonizării performanței învățământului superior agrar la necesitățile pieței muncii. Cazul Republicii Moldova”. Componenta teoretică a lucrării este orientată la conceptualizarea metodologiei STED, redarea laturii sale procedurale, evidențierea și argumentarea anticipării competențelor ca element-cheie al acesteia. Componenta practică a lucrării reflectă logica și succesiunea etapelor metodologiei STED și include o incursiune în semnificația și evoluția producției agricole în Republica Moldova, precum și analiza economică distinctă a sectoarelor producției vegetale și animaliere; estimarea cantitativă și calitativă a ofertei educaționale a învățământului superior pentru sectorul producției vegetale și animaliere; previzionarea necesarului de competențe pe termen mediu pentru programele de studii de licență cu profil agrar. Raționamentele și concluziile formulate în lucrare au avut ca bază, pe lângă sinteza publicațiilor existente, procesarea rezultatelor a două reuniuni cu reprezentanți ai întreprinderilor performante din sectorul pomicol și zootehnic realizate în anul 2021 și 2022, a trei sondaje de opinie a reprezentanților întreprinderilor agricole realizate în anul 2020, 2021 și 2023, a unui sondaj de opinie a reprezentanților comunității academice a Universității Agrare de Stat realizat în anul 2020 și a două sondaje de opinie a studenților realizate în anul 2021 și 2022. Drept urmare, au fost formulate recomandări de îmbunătățire a competențelor profesionale și transversale și de lansare a unor programe noi de studii adresate responsabililor programelor de studii de licență cu profil agrar; recomandări privind preluarea și implementarea metodologiei STED, dar și raționalizarea laturii procedurale a acesteia adresate instituțiilor de învățământ superior cu diverse profiluri; recomandări de creare a unui cadru organizat pentru comunicarea continuă cu reprezentanții sectoarelor adresate Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, ministerelor de resort aferente programelor de studii oferite de instituțiile de învățământ superior;

b) a continuat activitatea centrelor de cercetare și inovare (în producția vegetală și animalieră), fiind abordate 9 teme de cercetare. Rezultatele integrale ale activității centrelor de cercetare și inovare în perioada 2022-2023 s-au materializat în 13 teze de licență susținute de către membrii centrelor;

c) a fost generalizată activitatea centrelor de cercetare și inovare și elaborat Ghidul de organizare a centrului de cercetare și inovare – lucrare care poate servi ca reper metodologic în

organizarea unor centre similare în oricare alte domenii de formare profesională.

Rezultatele cercetărilor au fost diseminate prin participarea la 4 conferințe științifice cu publicarea ulterioară a 3 lucrări și două rezumate, precum și realizarea a două ateliere de lucru cu participarea reprezentanților comunității academice și studențești, ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Camerei de Comerț și Industrie.

For the year 2023

The purpose of the annual stage of the research project "Predictive approaches to increasing the quality of skills in agricultural higher education based on partnership with the business environment" with code no. 20.80009.0807.41 was to finalize and promote the research results and the tools used. In this sense, in strict accordance with the expected objectives, a series of activities were carried out, the following results being obtained:

a) the monograph "Application of the STED methodology in order to harmonize the performance of agricultural higher education with the needs of the labor market. The case of the Republic of Moldova" was developed and published. The theoretical component of the paper is oriented to the conceptualization of the STED methodology, rendering its procedural side, highlighting and arguing the anticipation of competencies as its key element. The practical component of the paper reflects the logic and the stages of the STED methodology and includes an incursion into the significance and evolution of the agricultural production in the Republic of Moldova, as well as the distinct economic analysis of the plant and animal production sectors; the quantitative and qualitative estimation of the higher education offer for the plant and animal production sectors; forecasting the medium-term skills requirement for bachelor's degree programs. The reasoning and conclusions formulated in the research were based, in addition to the synthesis of existing publications, on the processing of the results of two meetings with representatives of the fruit and livestock sector enterprises held in 2021 and 2022, of three opinion polls of the representatives of agricultural enterprises conducted in 2020, 2021 and 2023, of an opinion survey of the representatives of the academic community of the State Agrarian University conducted in 2020 and of two student opinion surveys conducted in 2021 and 2022. As a result, recommendations were made to improve professional and transversal skills and to launch new study programs, addressed to those in charge of undergraduate study programs; recommendations regarding the adoption and implementation of the STED methodology, the rationalization of its procedural side addressed to higher education institutions with various profiles; recommendations for the creation of an organized framework for continuous communication with sectors' representatives addressed to the Ministry of Education and Research, to the Ministry of Labor and Social Protection, as well as to the relevant ministries of different higher education institutions;

b) the research and innovation centers created in 2022 continued their activity, 9 research topics being addressed. The integral results of the activity of the research and innovation centers in the period 2022-2023 was materialized in 13 bachelor's theses;

c) the activity of the research and innovation centers was generalized and the Guide for the organization of the research and innovation center - a work that can serve as a methodological reference for creating similar centers in any other field of professional training.

The research results were disseminated by participating in 4 scientific conferences with the subsequent publication of 3 papers and two summaries, as well as through two workshops with the participation of representatives of the academic and student community, of the Ministry of Agriculture and Food Industry and of the Chamber of Trade and Industry.

Conducătorul de proiect / (Prisăcaru Veronica)

Data: 11.01.24

LȘ

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2023**

Cifrul proiectului: **20.80009.0807.41**

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea codurilor economice	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	193,8		193,8
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii (24%)	212100	46,5		46,5
Deplasări de serviciu în interiorul țării	222710			
Deplasări de serviciu peste hotare	222720	3,7	-3,7	
Servicii editoriale	222910	4,0	+3,7	7,7
Servicii de cercetări științifice contractate	222930			
Servicii neatribuite altor aliniate	222990			
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	281900			
Procurarea mașinilor și utilajelor	314110			
Procurarea combustibilului, carburanților	331110			
Procurarea produselor alimentare	333110			
Procurarea materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110			
Procurarea materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	336110			
Procurarea altor materiale	339110			
TOTAL		248,0		248,0

Rector U.T.M.

(semnătura)

dr. hab. Viorel BOSTAN

(numele, prenumele)

Contabil (economist)

(semnătura)

Victoria IOVU

(numele, prenumele)

Conducătorul de proiect

(semnătura)

dr. Veronica PRISĂCARU

(numele, prenumele)

Componenta echipei proiectului conform contractului de finanțare 2023

Cifrul proiectului 20.80009.0807.41

Echipe proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru a.2023						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Prisăcaru Veronica	1964	dr.	0,50	03.01.2023	31.12.2023
2.	Caisin Larisa	1954	dr. hab.	0,25	03.01.2023	30.06.2023
3.	Șevciuc Tatiana	1983	dr.	0,50	03.01.2023	31.12.2023
4.	Bacean Ion	1971	dr.	0,25	03.01.2023	30.06.2023
5.	Dubiț Daniela	1980	dr.	0,25	03.01.2023	30.06.2023
6.	Caradja Alina	1992	dr.	0,50	03.01.2023	31.12.2023

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	16,7
--	------

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2023					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	16,7
---	------

Rector U.T.M.

(semnătura)

dr. hab. Viorel BOSTAN

(numele, prenumele)

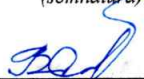
Contabil (economist)

(semnătura)

Victoria IOVU

(numele, prenumele)

Conducătorul de proiect

(semnătura)

dr. Veronica PRISĂCARU

(numele, prenumele)

Data: 11.01.24

